BESZÁMOLÓ AZ EFOP 3.1.6-16-2017-00026 PÁLYÁZATI PROJEKT 2019. I. NEGYEDÉVI 12. PROGRAMELEM MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL A JNSZMPSZ JÁSZBERÉNYI TAGINTÉZMÉNYBEN

Az EFOP-3.1.6-16-2017-0006. számú pályázati projekt 12. programelemeként a JNSZMPSZ Jászberényi Tagintézmény logopédus szakembere *„Nyelvi zavarok logopédiai kezelése, írott nyelvi zavarok kialakulásának megelőzése”* elnevezésű projekt keretében 10 alkalomból álló szülőcsoport 3 nyelvi késést mutató kisgyermek és szülője részére.

Helyszín: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Jászberényi Tagintézmény, 5100 Jászberény, Nagytemplom u. 1.
Előadó: Halasi-Bata Linda

A szülő-gyermek csoportos foglalkozások szervezésének igénye a hároméves kori logopédiai szűrés tapasztalatai alapján fogalmazódott meg. Ebben a korai időszakban nagy szerepe van a környezet befolyásoló erejének, melyet leghatékonyabban a szülő-gyermek csoporton keresztül célozhatunk meg. A gyermek az anyanyelvet az édesanyjától tanulja. A logopédiai szemléletű foglalkozások célja a szülők kompetenssé segítése gyermekük anyanyelv-elsajátításában. A program már a negyedik turnust zárja, így az előkészületek már gördülékenyen mentek. Szükség volt mozgásfejlesztő eszközökre, játéktárgyakra, hangszerekre.

A foglalkozások felépítésében Bittera Tiborné és dr. Juhász Ágnes (1991): A megkésett beszédfejlődés terápiája és Németh Erzsébet és Sósné Pintye Mária: Mozdul a szó… című kötetek szolgáltak alapul. Ennek értelmében a foglalkozások három nagy területre bonthatók: a beszéd és nyelv, a mozgás és a megismerő funkciók fejlesztése. A foglalkozások alapvető célja a beszéd indítása és az ehhez szükséges alapkészségek kialakítása.

Az foglalkozáson már egyre nagyobb önállóságra és aktivitásra volt szükség a gyermekek részéről. Már a gyermekek kezébe hangszert továbbra is lehetett adni, hiszen már zenéltek célzottan ritmusra. A mesében már az eszközöket is megkapták, és egy rövid szabad játékot követően a mese eljátszása is megtörtént. Igaz nagy figyelmet kellett szentelni annak, hogy ki melyik tárgyért felelős a mesélés során, mivel előfordult féltékenység, irigység kifejeződése a játékok iránt. Ezt a feszültséget természetesen igyekeztünk azonnal a szülőkkel oldani, majd a későbbiekben megelőzni.

A résztvevők homogén csoportot alkotnak. A három kisfiú hasonló korú (2,5-3 év között) és hasonló problémával küzd: nyelvfejlődésük késést mutat. A gyermekeknek alig van 50 szavas szókincse és az összekapcsolás, a mondatalkotás még nem indult meg.

A foglalkozások alapvető célja a beszéd indítása és az ehhez szükséges alapkészségek kialakítása: motiválás hangadásra, beszédre; a beszédmegértés finomítása; auditív- és beszédfigyelem és a verbális emlékezet fejlesztése; a beszédhez

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

szükséges motoros ügyesség kialakítása; a meglévő szókincs aktivizálása, használata. További cél a kommunikáció feltételeinek a megteremtése: figyelmi, társalgási, utánzási készség kialakítása. Továbbá fontos a gyermek környezetének befolyásolása közvetlen tanácsadás és példamutatás formájában.

A foglalkozások felépítésében Bittera Tiborné és dr. Juhász Ágnes (1991): A megkésett beszédfejlődés terápiája és Németh Erzsébet és Sósné Pintye Mária: Mozdul a szó… című kötetek szolgáltak alapul. Ennek értelmében a foglalkozások három nagy területre bonthatók: a beszéd és nyelv, a mozgás és a megismerő funkciók fejlesztése.

Vizuális és akusztikus észlelés, taktilis és kinesztetikus érzékelés fejlesztése. Figyelem, emlékezet, téri tájékozódás és testséma fejlesztése. Nagymozgás és finommozgás, egyensúly, koordináció, az izomtónus-szabályozás fejlesztése és a két testfél összerendezése. Mozgás-beszéd összerendezése, gondolkodás fejlesztése. Szociális készségek, anya-gyerek kapcsolat alakítása, bizalom erősítése. Absztrahálás, képzeleti tevékenység támogatása.

A foglalkozások nagyban törekednek az állandóságra. Az állandóság a megjelenik a foglalkozások menetében, a keretezésben, a szabályok szintjén. Ugyanakkor fontos szempont a változatosság is. A változtatások során szempont a fokozatosság. Egy-egy tematikus rész 3 alkalomra van tervezve. Ezen belül azonban mindig történik egy kis változás az eszközök szintjén és nehezítés a feladatok szintjén. A foglalkozások fontos része a mese, mely 3 alkalom folyamán ugyanaz, de a gyermekek alkalomról alkalomra bevonódnak a mese forgásába. A feladatvégzés során tehát egy turnuson belül a passzív figyelő állapotától haladunk az aktívan résztvevő felé.

A tervezett elemek minden alkalommal megvalósultak. A foglalkozások megvalósulását nagyban segíti, hogy a szülők is jelen vannak. Ugyanakkor ez jó lehetőséget teremt arra, hogy megismerjék és otthon is hatékonyan és magabiztosan alkalmazzák a nyelvi és beszédfejlesztés elemeit. Mindemellett a gyermek megismerése és kapcsolatuk erősítése is következménye a szülők tevékeny jelenlétének a foglalkozásokon. A szülők törekedtek a rendszeres megjelenésre, és nagyon érdeklődők és befogadók voltak az otthoni javaslatok irányába. A negyedik turnusban már bevezetésre került a vázlatfüzet, melybe a foglalkozások szókincse képes formában beragasztásra került. Elégedettséggel látom, hogy a szülők otthon is előveszik ezt a füzetet és gyakorolják a megnevezést. A füzet vezetése a kézműves tevékenységet váltotta fel. Januártól ugyanis nem kézműves feladatok, hanem anyanyelvi játékok és a füzet vezetése történik, így a foglalkozásokról továbbra is egy produktummal térnek haza. A füzeteket úgy vezetjük, hogy otthon legyen lehetőség a tevékeny használatra (pl.: szóképeket szétvágtuk, és csak az egyik felét ragasztottuk a füzetbe, a másik felét otthon megkereshették). Már a második alkalom után alkalmazkodtak a gyermekek a füzet használatához, de fontos számukra, hogy továbbra is jelen legyen a tevékeny részvétel, vágás, ragasztás, színezés formájában.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Állandó kellékké vált a vázlatfüzet, melybe a foglalkozások nyelvi anyaga képes formában beragasztásra került. Elégedettséggel láttuk, hogy a szülők otthon is előveszik ezt a füzetet és gyakorolják a megnevezést. A füzeteket már kiegészítettük a munkatankönyvvel, mivel a gyermekek már érettek a képgyűjtemény használatára, így az otthoni gyakorlás színesebbé válhat.

Kelt: 2019.03.25.

Bartusné Major Ágnes
Tagintézmény igazgató

EFOP-3.1.6-16-2017-00026

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE